

ระเบียบวาระการประชุม
 คณะอนุกรรมการพิจารณาปรับปรุงสาขาวิชาการของสภาวิจัยแห่งชาติ
 ครั้งที่ 1/2539
 วันพุธที่ 31 กรกฎาคม 2539
 เวลา 14.00 น.
 ณ ห้องประชุม ชั้น 3 อาคาร 5 ชั้น สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

วาระที่ 1 เรื่องที่ประธานฯ จะแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

1.1 เรื่องอำนาจหน้าที่และองค์ประกอบของคณะอนุกรรมการพิจารณาจัดตั้งสาขาวิชาการของสภาวิจัยแห่งชาติ

ตามมติคณะกรรมการบริหารสภาวิจัยแห่งชาติ ครั้งที่ 5/2539 วันที่ 12 มิถุนายน 2539 ได้มีมติให้สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติไปพิจารณาแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาการจัดตั้งสาขาวิชาการเพิ่มเติมของสภาวิจัยแห่งชาติ ซึ่งประกอบด้วย นายวิจิตร ศรีสอาน นายวิทย์ วิศกเวทย์ เลขาธิการคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ และผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้อง นั้น

สำนักงานฯ ได้จัดทำร่างอำนาจหน้าที่และองค์ประกอบของคณะอนุกรรมการชุดดังกล่าวแล้ว พร้อมทั้งได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารฯ เมื่อวันที่ 23 กรกฎาคม 2539 ดังเอกสารหมายเลข 1 ที่ได้แจกอนุกรรมการทุกท่านแล้ว

1.2 เรื่องวาระการประชุมสภาวิจัยแห่งชาติประจำปี 2539

เนื่องจากท่านนายกรัฐมนตรี ในฐานะประธานสภาวิจัยแห่งชาติ ได้กำหนดให้มีการประชุมสภาวิจัยแห่งชาติประจำปี 2539 ในวันพฤหัสบดีที่ 12 กันยายน 2539 เวลา 9.00 น. ณ ตึกสันติไมตรี ทำเนียบรัฐบาล ตามเอกสารหมายเลข 2 ที่ได้แจกอนุกรรมการทุกท่านแล้ว

วาระที่ 2 เรื่องเสนอเพื่อพิจารณา

2.1 เรื่องสาขาวิชาการศึกษาที่จะจัดตั้งใหม่ตามพระราชบัญญัติสภาวิจัยแห่งชาติ

เรื่องเดิม

1. เนื่องจากพระราชบัญญัติสภาวิจัยแห่งชาติ พ.ศ. 2502 มาตรา 6(6) ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสภาวิจัยแห่งชาติ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2507 และประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 315 ลงวันที่ 13 ธันวาคม 2515 ตามเอกสารหมายเลข 3 ที่ได้แจกอนุกรรมการทุกท่านแล้ว ได้กำหนดให้สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ มีหน้าที่พิจารณาจัดตั้งสาขาวิชาการศึกษาต่าง ๆ เพิ่มขึ้นจากที่ระบุไว้ในมาตรา 17 ประกอบกับมาตรา 17 วรรคสอง ระบุว่า "การจัดตั้งสาขาวิชาการศึกษาชั้นใหม่ ให้กระทำโดยพระราชกฤษฎีกา" ซึ่งในเรื่องนี้ ได้เคยมีการพิจารณานำเสนอคณะกรรมการบริหารสภาวิจัยแห่งชาติมาแล้วในปี 2535 และปี 2536 พอสรุปได้ดังนี้

1.1 ปี 2535 คณะกรรมการบริหารสภาวิจัยแห่งชาติ ในการประชุม ครั้งที่ 3/2535 วันที่ 19 มีนาคม 2535 มีมติอนุมัติในหลักการให้เพิ่มสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีอวกาศไว้เป็นสาขาที่ 11 แห่งพระราชบัญญัติสภาวิจัยแห่งชาติ พ.ศ. 2502 และเห็นควรให้เพิ่มสาขาวิชาการทางด้านสังคมศาสตร์อีก 1 สาขา โดยแบ่งสาขาปรัชญา ซึ่งประกอบด้วย 10 กลุ่มวิชาที่ไม่มีความเกี่ยวข้องกันออกเป็น 2 สาขาวิชาการ และให้ประธานกรรมการฯ สาขาปรัชญา พิจารณาตั้งชื่อของสาขาวิชาการที่จะเพิ่มใหม่อีก 1 สาขาด้วย

1.2 ปี 2536 คณะกรรมการฯ สาขาปรัชญาได้พิจารณาชื่อสาขาวิชาการที่จะเพิ่มใหม่ทางด้านสังคมศาสตร์อีก 1 สาขา โดยตั้งชื่อว่า "สาขาพฤติกรรมศาสตร์" ซึ่งประกอบด้วย 5 กลุ่มวิชา คือ จิตวิทยา การศึกษา บรรณารักษศาสตร์และสนเทศศาสตร์ โบราณคดี และนิเทศศาสตร์ ซึ่งคณะกรรมการบริหารสภาวิจัยแห่งชาติ ในการประชุม ครั้งที่ 2/2536 วันที่ 18 กุมภาพันธ์ 236 ได้มีมติให้พิจารณาการเพิ่มสาขาวิชาการในโอกาสต่อไป

2. ต่อมาในปี 2539 คณะกรรมการฯ สาขาปรัชญา มีมติเสนอเห็นควรเพิ่มสาขาวิชาการของสภาวิจัยแห่งชาติอีกหนึ่งสาขาชื่อ "สาขาการศึกษา" โดยแบ่งสาขาปรัชญาเดิมออกเป็น 2 สาขาดังนี้

(1) สาขาปรัชญา ประกอบด้วย กลุ่มวิชาปรัชญา ประวัติศาสตร์ โบราณคดี ภาษา วรรณคดี ศาสนา สถาปัตยกรรม และศิลปะ

(2) สาขาการศึกษา ประกอบด้วย กลุ่มวิชาศึกษาศาสตร์ จิตวิทยา
 บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศ และนิเทศศาสตร์ *ในทางกลับ*
 คณะกรรมการบริหารสภาวิจัยแห่งชาติ / ครั้งที่ 5/2539 *วันที่ 12*
 มิถุนายน 2539 มีความเห็นว่าหากมีการจัดตั้งสาขาวิชาการทางด้านสังคมศาสตร์
 เพิ่มก็ควรมีการจัดตั้งสาขาวิชาการทางด้านวิทยาศาสตร์เพิ่มขึ้นด้วย เช่น สาขา
 เทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology) หรือสาขาคอมพิวเตอร์
 (Computer Science)

ประเด็นเพื่อพิจารณา

ขอเสนอประเด็นเพื่อพิจารณาในเรื่องนี้รวม 2 ประเด็น ดังนี้

1. ความคิดเห็นของคณะกรรมการฯ สาขาต่าง ๆ เกี่ยวกับการจัดตั้ง
 สาขาวิชาการเพิ่มเติม

สำนักงานฯ ได้ขอความร่วมมือไปยังสาขาต่างๆ เพื่อขอทราบผล
 การพิจารณาเกี่ยวกับการปรับปรุงสาขาวิชาการ โดยขอทราบผลภายในวันจันทร์ที่
 22 กรกฎาคม 2539 ปรากฏว่ามีสาขาต่าง ๆ ให้ความเห็นมาดังแสดงในตารางที่ 1
(เอกสารหมายเลข 4) ซึ่งพอสรุปได้ว่า สาขาต่าง ๆ ที่ให้ความเห็นที่ไม่ปรับปรุง
 สาขาวิชาการเพิ่มใหม่มี 7 สาขา คือสาขาวิทยาศาสตร์กายภาพ, สาขาวิทยาศาสตร์
 เคมีและเภสัช, สาขาวิทยาศาสตร์การแพทย์, สาขาวิศวกรรมศาสตร์และอุต
 สาหกรรมวิจัย, สาขานิติศาสตร์ และสาขารัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ ส่วน
 สาขาเกษตรศาสตร์และชีววิทยา และสาขาสังคมวิทยายังไม่ตอบเพราะจะนำไป
 พิจารณาในการประชุมสาขาต่อไป ส่วนสาขาที่ขอปรับปรุงจัดตั้งเพิ่มใหม่มี 1 สาขา
 คือสาขาปรัชญา โดยขอจัดตั้งสาขาการศึกษาเพิ่มขึ้นใหม่

2. การเปรียบเทียบการจำแนกสาขาวิชาของสภาวิจัยแห่งชาติ, UNESCO
 สหรัฐอเมริกา, ญี่ปุ่น, ไต้หวัน, เกาหลี, นโยบายและแนวทางการวิจัยของชาติ
 ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2540-2544) และสาขาวิชาการของสภาวิจัยแห่งชาติที่จะขอจัดตั้ง
 ใหม่

ในการพิจารณาได้นำข้อมูลของ UNESCO, สหรัฐอเมริกา, ญี่ปุ่น, ไต้หวัน,
 เกาหลี และนโยบายและแนวทางการวิจัยของชาติ ฉบับที่ 5 มาเป็นข้อมูลประกอบ ดัง
 ปรากฏในตารางที่ 2 (เอกสารหมายเลข 5) ที่ได้แจกให้อนุกรรมการทุกท่านแล้ว

2.1 เปรียบเทียบสภาวิจัยแห่งชาติ กับ UNESCO

ตาม พรบ. สภาวิจัยแห่งชาติ พ.ศ. 2502 ได้แบ่งสาขาวิชาการออกเป็น 10 สาขา โดยแบ่งออกเป็นสาขาทางด้านวิทยาศาสตร์ 5 สาขา และสังคมศาสตร์ 5 สาขา ซึ่งกล่าวโดยสรุปแล้วจะมีสาขาวิทยาศาสตร์กายภาพและคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ชีวภาพ แพทย์ วิทยาศาสตร์เคมีและเภสัช เกษตรศาสตร์และที่วิทยาศาสตร์วิศวกรรมศาสตร์และอุตสาหกรรมวิจัย ปรัชญา (ซึ่งรวมการศึกษาไว้ในสาขาปรัชญาด้วย) นิติศาสตร์ รัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ และสังคมวิทยา

เมื่อเปรียบเทียบกับ UNESCO แล้วจะเห็นได้ว่าสาขาวิชาของ UNESCO จะครอบคลุมทุกสาขาวิชาของสภาวิจัยแห่งชาติ

ส่วนสาขาการศึกษา (Education) ของ UNESCO ได้จัดไว้เป็นสาขาหลัก (แต่ของสภาวิจัยฯ ยังรวมการศึกษาไว้ในสาขาปรัชญา) นอกจากนี้ UNESCO ยังจำแนกสาขาเทคโนโลยีไว้เป็นสาขาหลักอีกสาขาหนึ่งเช่นกัน โดยมารวมกลุ่มวิชาที่เกี่ยวกับเทคโนโลยีทั้งหมดมาไว้เป็นสาขาเทคโนโลยี ซึ่งตรงกับสาขาวิศวกรรมศาสตร์และอุตสาหกรรมวิจัยของสภาวิจัยแห่งชาติ

2.2 เปรียบเทียบสภาวิจัยแห่งชาติกับสหรัฐอเมริกา

สหรัฐอเมริกา มีสาขาหลักมากถึง 25 สาขา แต่เมื่อพิจารณาแล้วจะเห็นว่าส่วนใหญ่จะคล้ายคลึงกับสาขาของสภาวิจัยแห่งชาติ

2.3 เปรียบเทียบสภาวิจัยแห่งชาติกับญี่ปุ่น

ญี่ปุ่น ได้จำแนกสาขาวิชาการออกเป็น 2 สาขาหลัก คือ

- (1) สาขา Natural Science
- (2) สาขา Cultural and Social Sciences

และในแต่ละสาขาหลักก็ประกอบด้วยกลุ่มวิชาต่าง ๆ ซึ่งคล้าย ๆ กับสาขาของสภาวิจัยแห่งชาติ

2.5 เปรียบเทียบสภาวิจัยแห่งชาติกับไต้หวัน

สำหรับไต้หวันนั้นได้แบ่งออกเป็น 3 สาขาหลัก และประกอบด้วยกลุ่มวิชาต่าง ๆ คือ

- (1) สาขา Mathematics and Physical Science ซึ่งครอบคลุมไปถึงกลุ่มวิชา Information Science และ Chemistry ด้วย
- (2) สาขา Life Science
- (3) สาขา Humanities and Social Sciences

2.6 เปรียบเทียบสภาวิจัยแห่งชาติกับเกาหลี

สำหรับประเทศเกาหลีนั้นได้นำข้อมูลมาจาก KAIST ซึ่งจำแนกออกเป็น

School ต่าง ๆ

เมื่อเปรียบเทียบกับสาขาของสภาวิจัยแห่งชาติแล้วจะเห็นว่าของ
สภาวิจัยฯ ครอบคลุมทั้งทางด้านวิทยาศาสตร์และสังคมศาสตร์ ส่วนของ KAIST จะ
เน้นหนักไปทางด้านวิทยาศาสตร์ เน้นทางวิศวกรรมศาสตร์ อย่างไรก็ดีตาม KAIST
มี School of Information and Electronics ด้วย

ส่วน KIAS นั้น เป็นองค์กรทางวิทยาศาสตร์ที่มีเพียง 4 School
เท่านั้น คือ Mathematics, Physic, Chemistry และ Biology

2.7 สำหรับนโยบายและแนวทางการวิจัยของชาติ ฉบับที่ 5
นั้น มิได้จำแนกออกเป็นสาขาต่าง ๆ เช่นเดียวกับของสภาวิจัยแห่งชาติ แต่
จำแนกออกเป็นการวิจัยเพื่อพัฒนาในด้านต่าง ๆ ซึ่งมีรวมทั้งหมด 10 ด้านหลักด้วยกัน
และใน 10 ด้านหลักนั้นมีการวิจัยเพื่อพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่
และการวิจัยเพื่อพัฒนาศักยภาพของคนและการศึกษาด้วย

2.8 สำหรับคลอัมน์สุดท้ายเป็นสาขาวิชาการของสภาวิจัยแห่งชาติที่จะ
ขอจัดตั้งใหม่

จึงขอเสนอที่ประชุมได้โปรดพิจารณาถึงสาขาวิชาการที่จะขอจัดตั้งใหม่

มติที่ประชุม